

Αι αρχαιότητες της Μεσημβρίας Δ. Θράκης).— Εἰς τὸ «Φῶς» τῆς Θεσσαλονίκης 30 Ἀπριλίου 1940, ἀναγινώσκουμεν τὰ ἑξῆς.

«Ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα ἤλθον εἰς φῶς, εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀλεξανδρουπόλεως.

Πρὸ ἐτῶν ὁ δῶμανός Ἀμπτουλάχ Χακὴ εἶχεν ἀνεύρει εἰς τὸ Δικελῇ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, παρὰ τὴν Μάκρην, ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον πλάκα ὕψους 0,80 μ., παριστῶσαν ἐνδεδυμένην γυναῖκα. Ἡ ἐπιτύμβιος πλάξ ἡ ὁποία εὐρέθη ἐπὶ ἐνὸς τάφου, ἔφρεν μέχρις ἐκεῖ τὸν ἔφορον ἀρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης κ. Κοτζιά, ὁ ὁποῖος ἐνήργησε πρόχειρον ἀνασκαφήν, ἐξ ἧς ἤλθον εἰς φῶς τέσσαρες ἄλλοι τάφοι, ἄνευ σημαντικῆς ἀξίας. Κατόπιν τῶν εὐρημάτων αὐτῶν καὶ ἐκ διαφορῶν πληροφοριῶν, ὁ κ. Κοτζιάς, ἐνήργησε γενικωτέραν ἐρευναν καὶ πέραν τοῦ δῶμανικοῦ συνοικισμοῦ τῆς Μεσημβρίας. Καὶ ἐκ τῶν ἐρευνῶν τούτων, ἀντελήθη ὅτι ἀξία ἰδιαίτερας προσοχῆς ἦτο ἡ ἔκτασις Σαμπλῇ Ντερὲ (Παλαιοχώρι) καὶ ἡ θέσις Ὀμάρα. Ἐκεῖ εὐρέθη ἀρχαῖον τεῖχος, ἀρχίζον ἀπὸ θαλάσσης, τὸ ὁποῖον βαίνει πρὸς Βορρᾶν μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ἐκεῖ λόφου, ὅπου φαίνεται ἦτο ἡ Ἀκρόπολις. Τὸ τεῖχος προχωρεῖ πρὸς δυσμὰς, μέχρις ἐνὸς σημείου, ὁπότεν στρέφεται πρὸς νότον μέ τινας καμπύλας πρὸς τὰ ἔσω καὶ ἔξω καὶ κατευθύνεται ἐκ νέου πρὸς τὴν θάλασσαν. Τὸ τεῖχος ἔχει πλάτος δύο μέτρων καὶ εἶναι κτισμένον διὰ πορρολίθων μεγάλων, ἐπὶ τῶν ὁποίων εὐρέθησαν θέσεις συνδετήρων.

Τὸ παρὰ τὴν θάλασσαν τεῖχος ἔχει καταστροφῇ καὶ φαίνεται ὅτι ἡ παραλία ἔκειτο ἐσώτερον τῆς θαλάσσης περὶ τὰ 100 μ. Ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐνδείξεων, δύναται τις νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ μέρος αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸν λιμένα τῆς πόλεως, εἰς τὸν ὁποῖον τὴν προέχουσαν θέσιν κατεῖχον τὰ καταστήματα.

Τὸ τεῖχος, πρὸ ὀλίγων ἀκόμῃ ἐτῶν, εὐρίσκειτο εἰς καλύτερον κατάστασιν. Φαίνεται ὅτι οἱ κάτοικοι ἀφῆσαν τοὺς λίθους, οἱ ὁποῖοι ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν κατασκευὴν ἐκκλησιῶν, σχολείων, οἰκίων κλπ.

Εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν θέσιν καὶ εἰς τὴν καλλιτεργουμένην ἔκτασιν παρετηρήθησαν θραύσματα ἀγγείων, τὰ ὁποῖα φέρουν γράφας μαύρην στιλπνὴν ἢ ἐρυθρὰν πορτοκαλόχρουν. Ἐπίσης παρουσιάσθησαν ποικίλα θραύσματα ἀγγείων ἐκ τῶν ὁποίων μερικὰ ἀνήκουν εἰς τὸν 6ον π. Χ. αἰῶνα καὶ ἄλλα εἰς τὸν 3ον, 4ον καὶ 5ον π. Χ. αἰῶνα. Μεταξὺ αὐτῶν εὐρέθη πτέρυξ χαλκῇ ἐξ ἀγαλματίου, πιθανῶς νίκης, τεμάχιον σιδηροῦν συνδετήρος σχήματος διπλοῦ πελέκεως μία χαλκῇ λαβὴ ἀγγείου, τεμάχιον μολύβδου εἰς σχῆμα ἀγκύρας, ἀρχιτεκτονικὰ καὶ ἰδίᾳ ἀκροκέραμοι εἰς σχῆμα ἀνθεμίων, ἐκ τῶν ὁποίων μερικὰ διατηροῦν τὸ χρομᾶ των.

Σπουδαιότερα ἐκ τῶν εὐρημάτων εἶναι ἓν ὕστρακον φέρον μελανόμορφον παρᾶστασιν τοῦ Ἡρακλέους, ἀγωνιζομένου κατὰ τοῦ λέοντος καὶ ἕτερον φέρον ἀκραίαν ἐρυθρὰν παρᾶστασιν ἐφήβου, παίζοντος διαυλον. Ἀμφότερα τὰ εὐρήματα ἀνήκουν εἰς τὸν 6ον π. Χ. αἰῶνα.

Τέλος εὐρέθη ἓν εἰδώλιον, ὕψους 0.10 μ., τὸ ὁποῖον παριστᾷ γυνὴν ἐνδεδυμένην, ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς, ἡ ὁποία ἔχει στᾶσιν τῶν Κορῶν τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἐξ ὧν τῶν ἀνωτέρω εὐρημάτων ὁ ἔφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων κ. Κοτζιάς συνήγαγε τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περὶ πόλεως καθαρῶς ἐλληνικῆς, ἀναγομένης, ἴσως εἰς τὸν 7ον π. Χ. αἰῶνα καὶ ἐκτισμένης ἐπὶ προϊστορικοῦ συνοικισμοῦ. Ἡ διάρκεια τῆς πόλεως φθάνει μέχρι τῶν ἐλ-

ΑΝΕΥΡΕΘΗ Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΣ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Ἀπρίλιος.— Μία ἀλόκληρος ἀρχαία ἑλληνικὴ πόλις μετὰ τὰ τεῖχη της καὶ μετὰ τὰ μνημεῖα της καὶ μετὰ σωρεῖαν ἀξιολόγων εὐρημάτων, ποὺ μαρτυροῦν ὅτι αὕτη ἦν ἐπὶ αἰῶνας, ἀνεκάλυφθη εἰς τὴν Θράκην καὶ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρουπόλιν. Ἀφορμὴν πρὸς διενέργειαν ἐρευνῶν ἔδωκε κάποιοις Τούρκοις χωρικός, ὀνόματι Ἀμπτουλάχ Χακὴ, κάτοικος τοῦ χωρίου Δικελῇ, ἀπέχοντος 8 χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν γραφικὴν Μάκρην τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως. Οὗτος πρὸ τετραετίας ἀνεκάλυψε εἰς τὸν τουρκικὸν συνοικισμὸν τῆς Μεσημβρίας ἀνάγλυφον παριστῶσαν γυναῖκα ὕψους 80 ἐκτοστών.

Ὁ Ἀμπτουλάχ κατ' ὄλον αὐτὸ τὸ διαστήμα ἀπέκρυψε τὸ ἀρχαιολογικὸν τοῦ εὐρήματός εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐσχάτως ὁμῶς φοβηθεὶς τὰς συνεπείας τῆς πράξεώς του, ἀνεκοίνωσε τὸ γεγονός εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐπὶ τοῦ μετὰ τὴν εὐρήσιν πρὸ ἐκκλησιῶν, Κοτζιάς ὅστις εὐρήσιν πρὸ ἐκκλησιῶν, ὁ κ. Κοτζιάς ἀρχικῶς ἀνέυρε διαφόρους τάφους, ἀκολουθῶν δὲ ἀνεκάλυψε μεγάλην ἔκτασιν ἀχυρωμένην, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ φθάνει μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ πρὸς βορρᾶν ὄρους. Ἐκεῖ εὐρετὰ ἴχνη μίᾳς ὀλοκλήρου ἀρχαίας πόλεως, περὶ τῆς ὁποίας ὑπάρχει τεῖχος πλάτους δύο μέτρων κτισμένον μετὰ μεγάλων τετραγώνων λίθων. Ἡ ἔκτασις τοῦ τεύχους τῆς πόλεως ταύτης εὐρίσκειτο εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ ἐνὸς δὲ αὐτῆς τμήμα τοῦ τεύχους ἔχει καταστροφῇ. Εἰς τὴν παραλίαν εὐρίσκονται ἀκόμη οἰκήματα τὰ ὁποῖα οἱ ἐντόποι ἀναμύσαν «μαργάζαν».

Ὀλόκληρος ἡ περικλειομένη διὰ τοῦ τεύχους ἔκτασις εἶναι κατεσπαρμένη ἀπὸ θραύσματα κεραμῶν καὶ ἀγγείων τῶν ἐλληνικῶν χρόνων. Εἰς ὠρισμένα ὁμῶς σημεία ἤλθον εἰς φῶς καὶ θραύσματα ἀγγείων προιστορικῆς ἐποχῆς. Τὰ περισσότερα εὐρήματα εἶναι τοῦ 3ου, 4ου, 5ου καὶ 6ου αἰῶνος.

Ἐκ τῶν εὐρημάτων τῶν ἀναγομένων εἰς τὸν 6ον αἰῶνα, σημαντικώτερον εἶναι ἓν ἀγγεῖον τὸ ὁποῖον κοσμεῖται μετὰ παρᾶστασιν τοῦ Ἡρακλέους ἀγωνιζομένου κατὰ λέοντος. Τοῦ 5ου αἰῶνος ἀξιοπρόσεκτα εἶναι τὰ τεμάχια ἀγγείων μετὰ ἐρυθρομόρφους παρᾶσεις, εἰς μίαν τῶν ὁποίων εἰκονίζεται ἐφήβος παίζων διαυλον. Μεταξὺ τῶν περισυλλεγόντων εὐρημάτων ὑπάρχουν ἐπίσης μία χαλκίνη πτέρυξ ἀνήκουσα πιθανῶς εἰς ἀγαλματὶς Νίκης, λαβαὶ ἀγγείων, τεμάχια ἀνθεμίων, τῶν ὁποίων τινὰ διατηροῦν τὸ χρομᾶ των, κλπ.

Ἡ ἀνευρεθείσα πόλις φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ ἀρχαία Μεσημβρία, τὴν ὁποίαν ἀπέφει οὗ Στέφανος ὁ Βυζάντιος. Τὸ σπουδαιότερον καὶ ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως σημαντικώτερον, εἶπεν ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων κ. Κοτζιάς, εἶναι ὅτι πρόκειται περὶ ἀρχαίας πόλεως καθαρῶς ἐλληνικῆς, μετὰ εἰς τὴν κορίαν τῆς Θράκης, χωρὶς ἴχνος οἰκισμοῦ ἀπὸ Ῥωμαίους ἢ ἄλλους ξένους λαοὺς τῶν μεταγενέστερων χρόνων.

Π. Α.

λημιστικῶν χρόνων καὶ φαίνεται ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους κατε-
στράφη, χωρὶς ἔκτοτε νὰ κατοικήσουν Ρωμαῖοι ἢ Βυζαντινοί.

Ποία ἡ πόλις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καθορισθῇ ἀπὸ τοῦδε. Εἶναι ὁμως
ἐνδεχόμενον νὰ εἶναι ἡ Μεσημβρία τοῦ Αἰγαίου, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ
Στέφανος ὁ Βυζαντινός. Τὸ ὄνομα Μεσημβρία φέρει σήμερον καὶ ὁ μικρὸς
Τουρκικὸς συνοικισμός».

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Α. Δ. Κερα-
μόπουλος, γράφει εἰς τὴν «Ἑστίαν» τῆς 4ης Ἀπριλίου 1940 ὅτι «ἡ πόλις
καὶ ἡ θέσις της εἶναι γνωστή, οἱ δὲ Βούλγαροι, ὅταν, κατὰ τὸ 1912, εἴ-
χον κατέλθει ἐκεῖσε, ἔστειλαν τὸν διακεκριμένον καθηγητὴν τοῦ Πανεπι-
στημίου τῆς Σόφιας κ. Κατσάροφ, νομίζω, ὅστις, ἀνασκάψας, ἐπροίκισε
τὸ μουσεῖον τῆς Σόφιας μὲ ἐν ἀνάγλυφον, οὕτινος σᾶς στέλλω εἰκόνα.

Τὸ ἀνάγλυφον προέρχεται ἐκ ζωοφόρου πιθανῶς, ὥστε εἶχε συνέ-
χειαν, ἣτις περιμένει ἀπὸ 27 ἐτῶν τὴν Ἑλληνικὴν προσοχὴν καὶ σκαπάνην.
Εἰκονίζει δὲ πομπὴν ἐφιππιῶν ἢ ἡρωατηλατούντων ἀνθρώπων, ἀλλὰ σα-
φεστέρα ἐξηγητὰ δὲν εἶναι ἀκόμη δυνατή. Χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 4ου
αἰῶνος π. Χ.

Ἡ Βουλγαρία ἐπιδεικνύει μετὰ ὑπερηφάνειας τὸ ἀνάγλυφον τῆς Με-
σημβρίας, ὡς καὶ ἐν ἄλλοι τῆς Σωζοπόλεως».

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2 Ἀπριλίου.
(Τοῦ ἀναποκριτοῦ μας).--Κατὰ
τηλεγράφημα ἐξ Ἀλεξανδρουπόλε-
ως, κατὰ τὰς γενομένας ἀνασκα-
φὰς εἰς τοποθεσίαν ἀπέχουσαν πε-
ρὶ τὰ 8 χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ χωρίου
Μάκρη τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, εὐ-
ρέθησαν τὰ ερείπια ἀρχαίας ἑλλη-
νικῆς πόλεως, τῆς ἱστορικῆς Με-
σημβρίας. Κατ' ἀρχὴν εὐρέθησαν
τὰ ἱκνη τείχους, γενομένων δὲ ἀ-
νασκαφῶν, εἰς εὐρύτεραν κλίμακα,
ἦλθεν εἰς φῶς καὶ τὸ ὑπόλοιπον
μέρος τοῦ τείχους, τὸ ὁποῖον ἀρχί-
ζει ἀπὸ τὴν θάλασσαν, προχωρεῖ
μέχρις ἐνὸς σημείου καὶ κατέρχεται
πάλιν μέχρι τῆς θαλάσσης. Ὅλο-
κληρὸς ἡ περικλειομένη ὑπ' αὐτοῦ
ἐκτάσις εἶνε κατεσπαρμένη μὲ
θραύσματα κεράμων καὶ ἀγγείων
ἐλληνικῶν χρόνων. Ἦλθον εἰς φῶς
ἀκόμη θραύσματα ἀγγείων τῆς
προϊστορικῆς, ἀλλὰ κυρίως τῆς ἱ-
στορικῆς ἐποχῆς καὶ μάλιστα τοῦ
5ου καὶ τοῦ 4ου π. Χ. αἰ-
ῶνος. Ἐκ τῶν εὐρημάτων τὸ σημα-
τικώτερον εἶνε ἐν ἀγγείῳ, τὸ ὁποί-
ον κοσμεῖται μὲ παράστασιν τοῦ
Ἡρακλέους, ἀγωνιζομένου κατὰ
λέοντος. Ἀνερέθη ἐπίσης χαλκὴν
πτέρυξ ἀνήκουσα εἰς ἀγαλμάτων
τῆς Θεᾶς Νίκης, ὡσαύτως δὲ διά-

φορα ἀγγεῖα, τάφοι καὶ ἄλλα τεί-
χη τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς πόλεως. Τὸ
σπουδαιότερον εἶνε ὅτι ἐκ τῶν ἀνευ-
ρεθέντων ἀγγείων προκύπτει ὅτι ἡ
πόλις αὕτη δὲν κατῴκηθη ἀπὸ Ρω-
μαίους ἢ ἄλλους ξένους λαοὺς τῶν
μεταγενεστέρων χρόνων. 3/4/20

ΜΕΥΡΕΣΣΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΘΡΑΚΗΝ

νος ὅτι ὁ βούλευ-
κ. Ἐμπερχάρτερ
ἡμερικανικὴν
Ελλάδος κατὰ
καὶ ἐπλεξε τὸ ἐ-
ρας μας. Τοιαύ-
προερχομένας ἐκ
τοῦ λαοῦ τῆς μ-
τείας τοῦ Νέου Ἡ-
γες δὲν εἶναι δυ-
νοῦμεν, ὅπως πο-
νήσωμεν ὅτι πρὸ
Ἀτλαντικοῦ χώρ-
ἀναστήθην ἔθνος
ἐάρτητον καὶ κυ-

ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜ

Τὸ ὑπουργ-
μικῶν τὸ ὁποῖον
αὐτὰς μὲ τὸ ζήτη-
τρώσεως τῶν ἀ-
ἀντελήφθη ἴσως
νον τὰ κατὰλοιπα
τῶν χαρτονίων π-
γίνουσι ἀντικείμε-
σεως. Πράγματι
σιδήρου, τεμάχια
στά, σχεδὸν πᾶσι
τῆς οἰκιακῆς ο-
ροῦν νὰ δώσουν
εἰς τὴν βιομηχανί-
μια μελέτη τοῦ
θὰ ἤξελε τὸ ἐν-
πουργεῖον τούτου
σον πολυπλεῖροι
σημειῶναι παρ' ἡ
τῆς συνήθους ἐργ-

ΚΑΠΟΙΟΣ Ψ

Ὁ κ. Σά-
λου δικη γόρος (2
ροφῶρεῖ δι' ἐπιστο-
καταπληκτικά :
τ' ἀναγραφέντα ἐ-
18ης π. μ. τῆς ὁμ-
δος ἐν συνεχείᾳ
γελλόμενα διὰ τὰ
ὑπαλλήλων τῆς ἐ-
φώτος, διὰ τῆς πο-
ψεύδω τὴν «κα-
διαθεβαίνουσιν τῆς
ρίας περὶ δῆθεν
καὶ τῶν τριῶν ἀπ-
νῶν ὑπαλλήλων
μένως ἔχω ὑπ' ὄψ-
28ετῇ ὑπηρεσίαν
γῶ ἀσθενείας ὑπὸ
Ἀρμυριέτην, ὅστις
τινὸς συντάξεως
ἡσὸν ἔλαβε δι' αὐ-

Μία πόλις

ἀρχαία

ἦλθεν εἰς φῶς

παρὰ τὴν Ἀλεξ|πολιν

ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΗ ΤΗΣ ΘΕΣΙΝ ΜΑΡΤΥΡΟΥΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Τὰ εὐρεθέντα δύο θρακὰ. Ἀριστερά, ὁ Ἡρακλῆος ἀγωνιζόμενος
μὲ τὸν Λέοντα. Δεξιὰ, ἐφημέος παιζὼν δίαυλον.